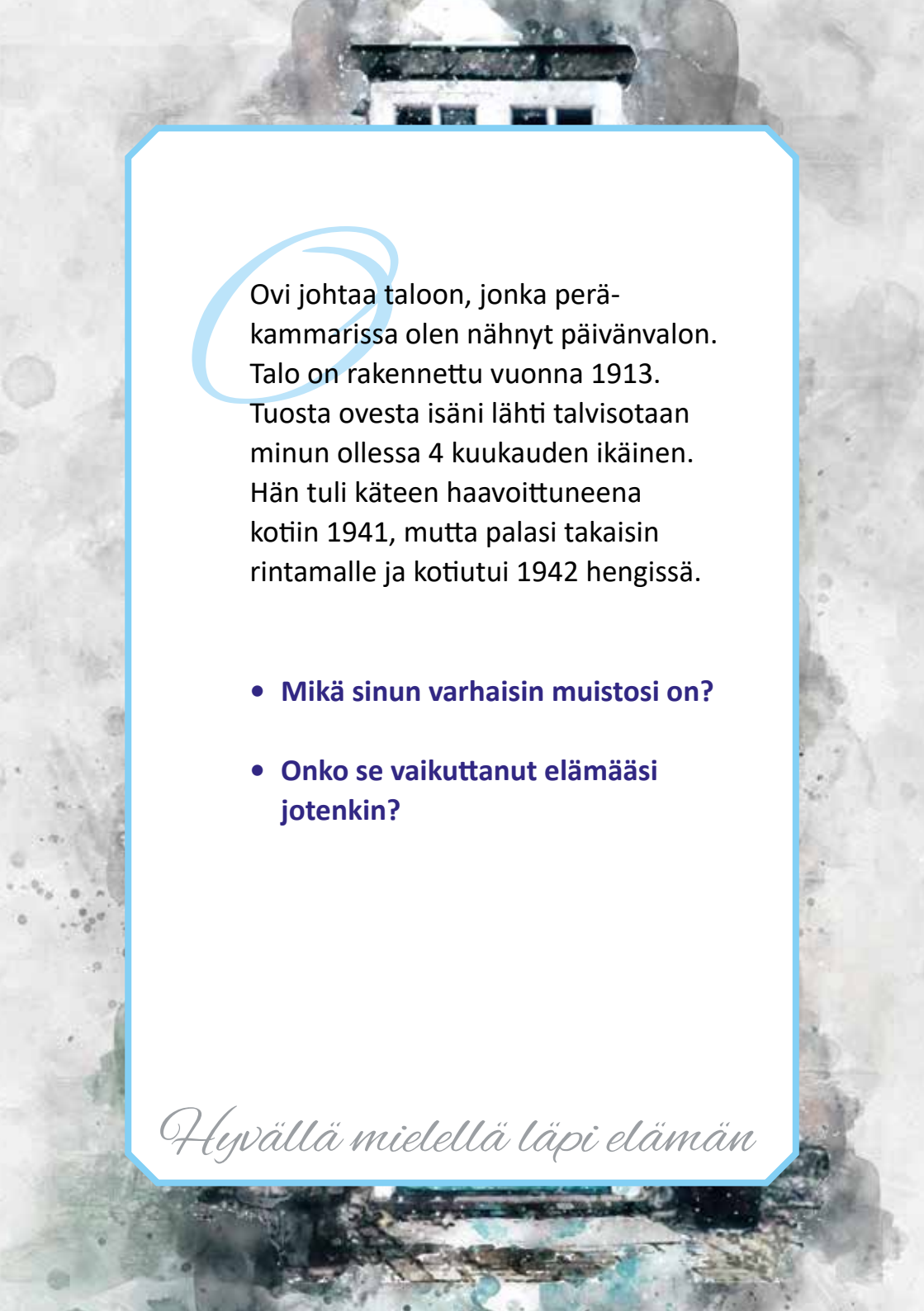

Ovi johdattaa saunan lempeisiin, pehmeisiin lölyihin, joissa sielu ja ruumis lepäävät. Samalla mielikin rauhoittuu ja yöuni voi koittaa rauhallisena. Ovi johdattaa lölyjen välillä myös pulahtamaan lammen/ järven kirikkaaseen veteen.

- **Mikä sinulle on rentouttavin paikka?**
- **Ovatko rentoutumistapasi muuttuneet vuosien aikana, miten?**

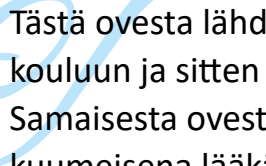
Hyvällä mielellä läpi elämän

Ovi johtaa taloon, jonka perä-
kammerissa olen nähnyt päivänvalon.
Talo on rakennettu vuonna 1913.
Tuosta ovesta isäni lähti talvisotaan
minun ollessa 4 kuukauden ikäinen.
Hän tuli käteen haavoittuneena
kotiin 1941, mutta palasi takaisin
rintamalle ja kotiutui 1942 hengissä.

- **Mikä sinun varhaisin muistosi on?**
- **Onko se vaikuttanut elämääsi jotenkin?**

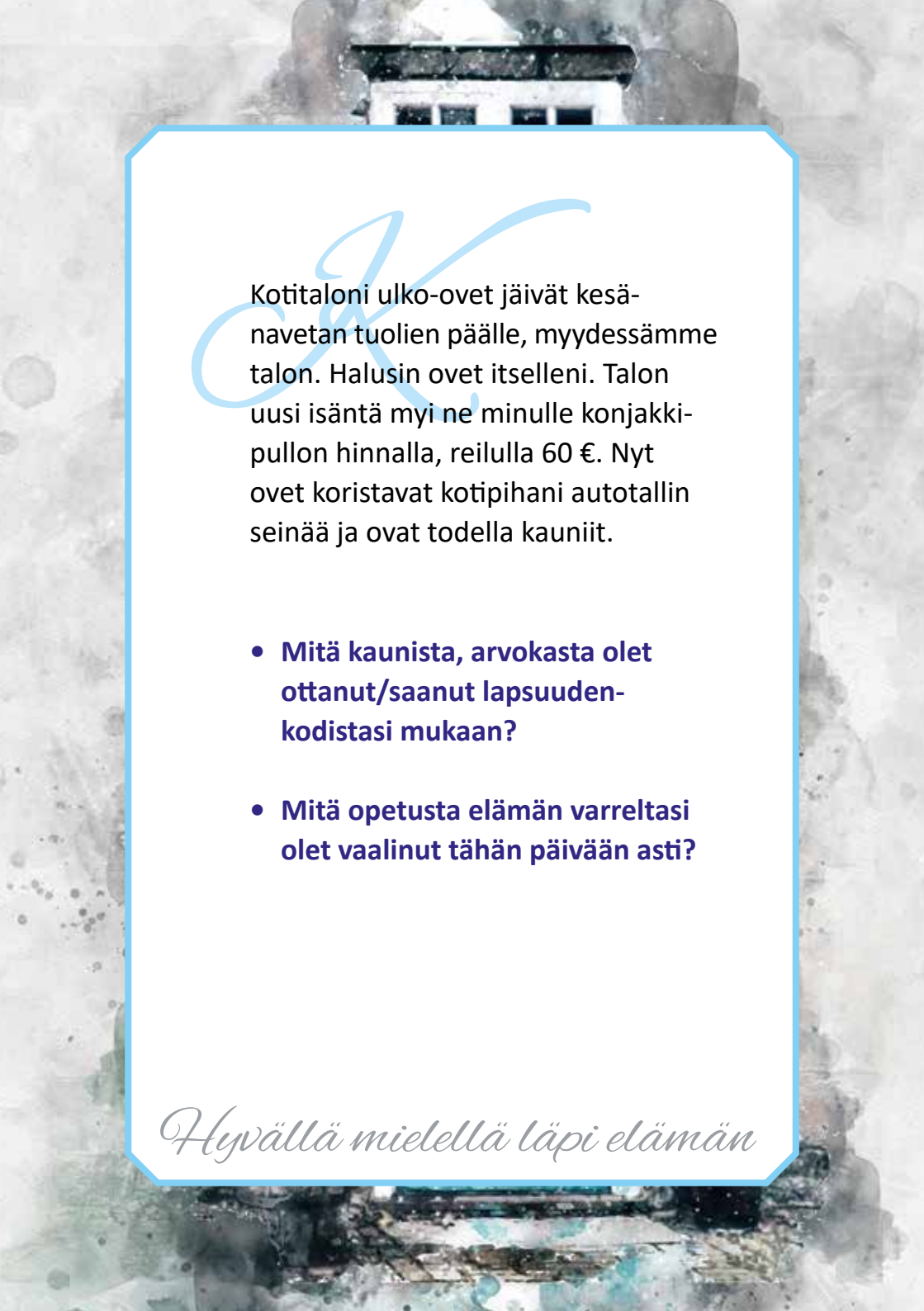
Hyvällä mielellä läpi elämän

Tästä ovesta lähdin opintielle kansakouluun ja sitten keskikouluun. Samaisesta ovesta sisareni lähti kuumeisena lääkärin vastaanotolle, joka totesi hänellä olevan lapsihalvaus (Polio). Tämä vaikutti siihen, että keskikoulun käytyäni, minä jäin jatkamaan pienen maatilamme hoitoa.

- **Millaisena sinun opintiesi on toteutunut?**
- **Toteutuiko se toiveidesi mukaan?**

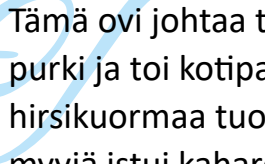
Hyvällä mielellä läpi elämän

Kotitaloni ulko-ovet jäivät kesänavetan tuolien päälle, myydessämme talon. Halusin ovet itselleni. Talon uusi isäntä myi ne minulle konjakkipullon hinnalla, reilulla 60 €. Nyt ovet koristavat kotipihani autotallin seinää ja ovat todella kauniit.

- **Mitä kaunista, arvokasta olet ottanut/saanut lapsuudenkodistasi mukaan?**
- **Mitä opetusta elämän varreltasi olet vaalinut tähän päivään asti?**

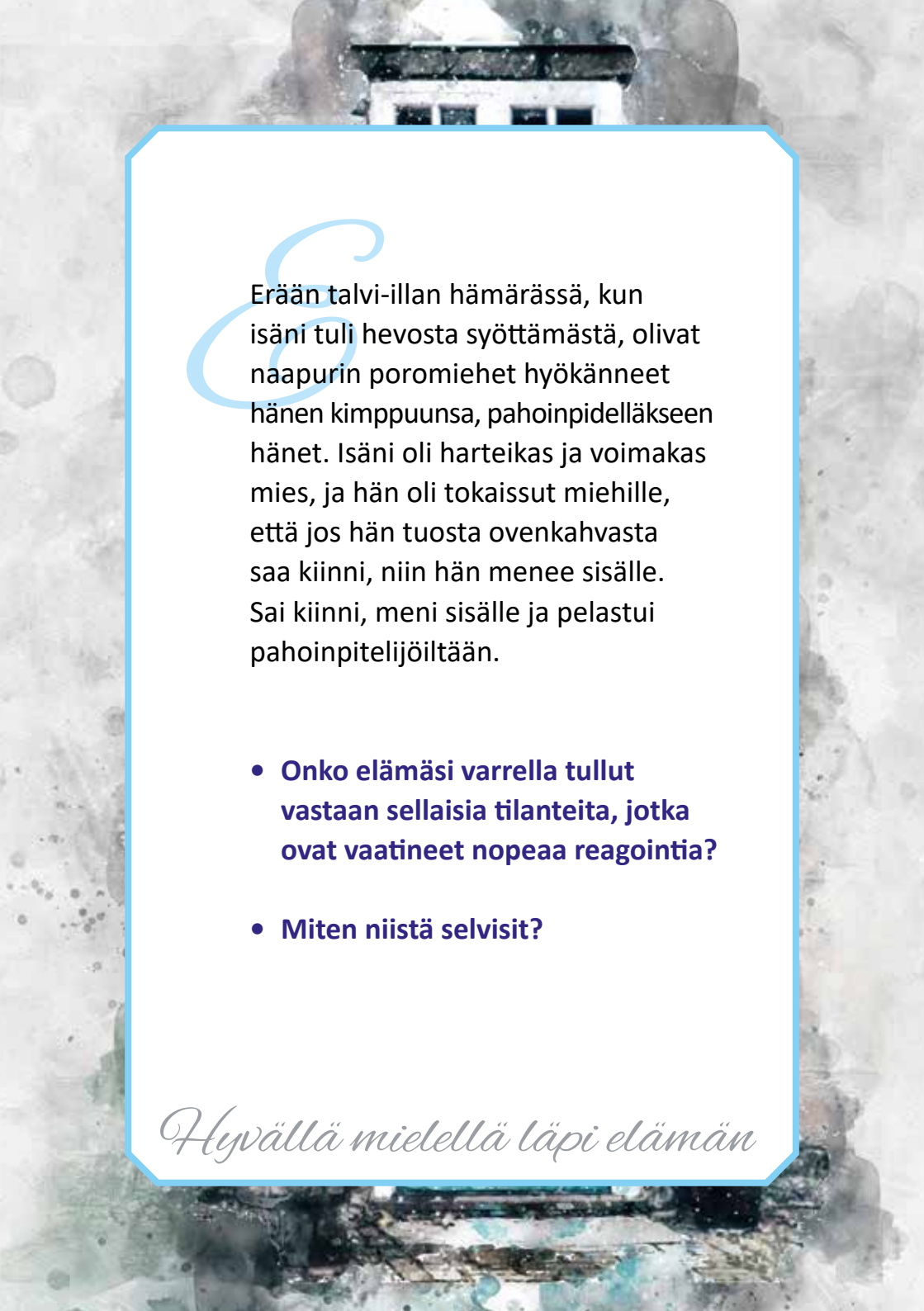
Hyvällä mielellä läpi elämän

Tämä ovi johtaa taloon, jonka isäni purki ja toi kotipaikallemme. Kun hirsikuormaa tuotiin pihaamme, niin myyjä istui kahareisin kuorman päällä ja sanoi, että kun kurkihirren päälle laittaa kolikon samalta vuodelta, niin talo ei koskaan ole rahaton.

- **Minkä asian olet elämäsi aikana rakentanut/korjannut/ valmistanut sitkeästi uudelleen?**
- **Millaisia uskomuksia sinä olet toteuttanut tai millaisia on tullut vastaan?**

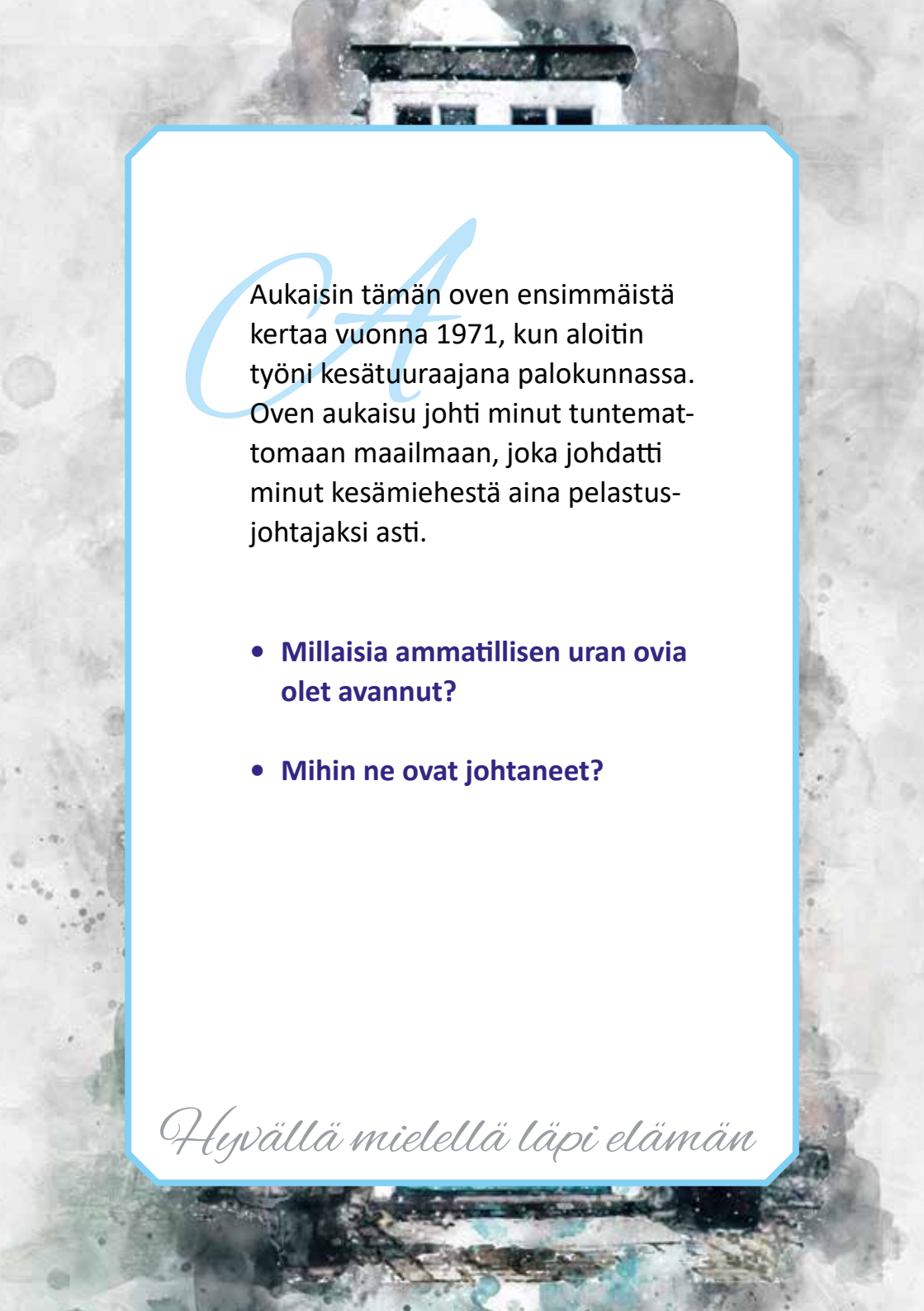
Hyvällä mielellä läpi elämän

Erään talvi-illan hämärässä, kun isäni tuli hevosta syöttämästä, olivat naapurin poromiehet hyökänneet hänen kimppuunsa, pahoinpidelläkseen hänet. Isäni oli harteikas ja voimakas mies, ja hän oli tokaissut miehille, että jos hän tuosta ovenkahvasta saa kiinni, niin hän menee sisälle. Sai kiinni, meni sisälle ja pelastui pahoinpitelijöiltään.

- **Onko elämäsi varrella tullut vastaan sellaisia tilanteita, jotka ovat vaatineet nopeaa reagointia?**
- **Miten niistä selvisit?**

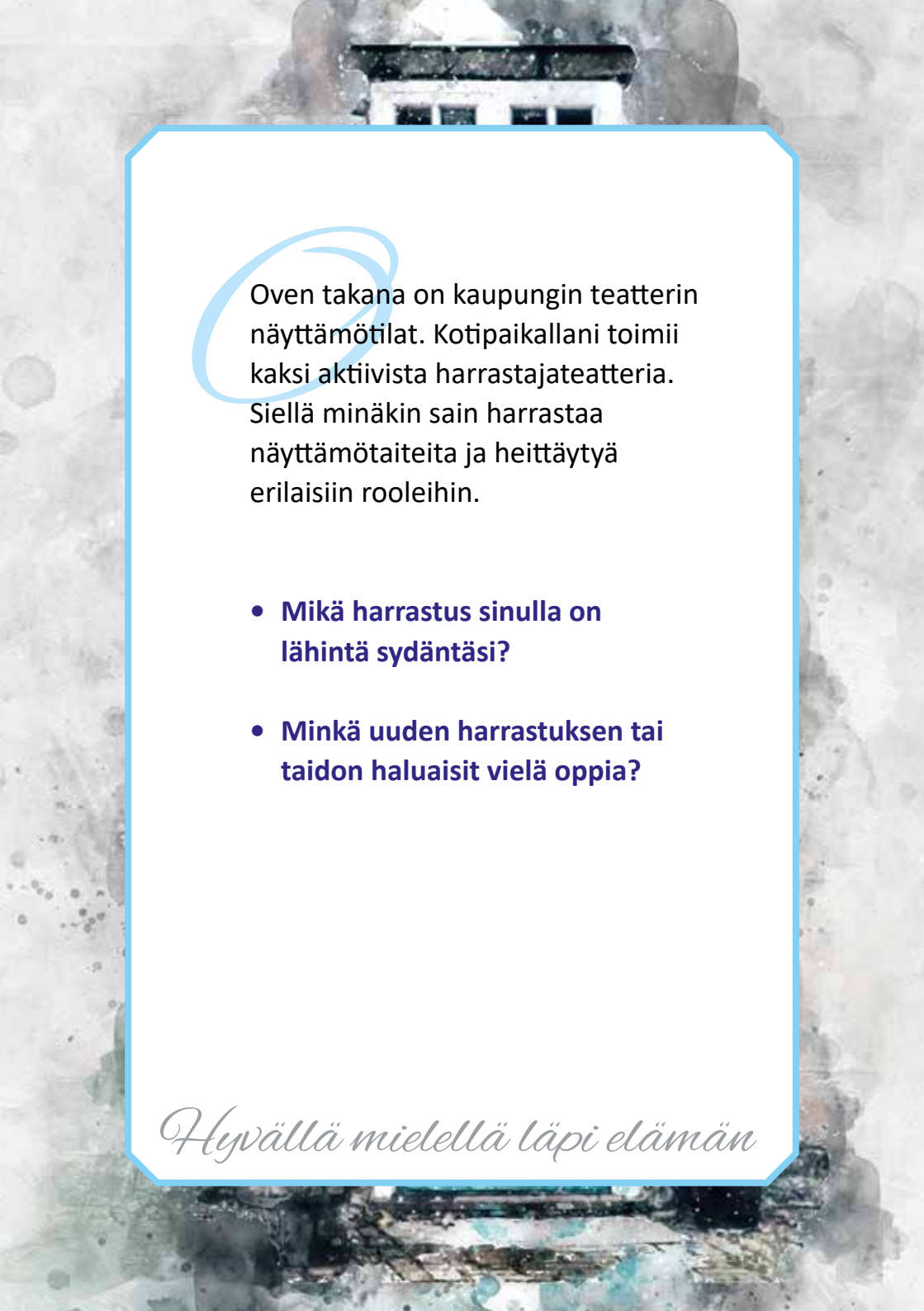
Hyvällä mielellä läpi elämän

Aukaisin tämän oven ensimmäistä kertaa vuonna 1971, kun aloitin työni kesätuuraajana palokunnassa. Oven aukaisu johti minut tuntemattomaan maailmaan, joka johdatti minut kesämiehestä aina pelastusjohtajaksi asti.

- **Millaisia ammatillisen uran ovia olet avannut?**
- **Mihin ne ovat johtaneet?**

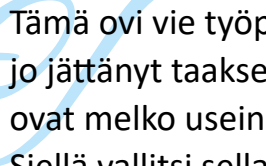
Hyvällä mielellä läpi elämän

Oven takana on kaupungin teatterin näyttämötilat. Kotipaikallani toimii kaksi aktiivista harrastajateatteria. Siellä minäkin sain harrastaa näyttämötaiteita ja heittäytyä erilaisiin rooleihin.

- **Mikä harrastus sinulla on lähintä sydäntäsi?**
- **Minkä uuden harrastuksen tai taidon haluaisit vielä oppia?**

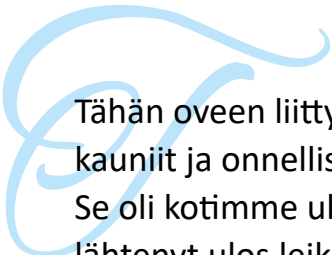
Hyvällä mielellä läpi elämän

Tämä ovi vie työpaikalleni, jonka olen jo jättänyt taakseni, mutta ajatukseni ovat melko usein tuon oven takana. Siellä vallitsi sellainen henki, joka kasvatti ja teki minusta ammattilaisen, mestarin, huippuosaajan ja hyvän työkaverin.

- **Mikä sinusta tuli ”isona”?**
- **Voitko edelleen hyödyntää työssäsi saamia taitoja, miten?**

Hyvällä mielellä läpi elämän

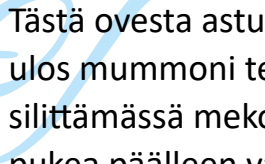

Tähän oveen liittyy varhaislapsuuden
kauniit ja onnellisimmat ajat.

Se oli kotimme ulko-ovi, josta olen
lähtenyt ulos leikkimään siskojeni ja
naapuruston lasten kanssa, kauniissa
pihapiirissä. Etenkin kauniit kesä-
päivät leikeissä muistuvat mieleen.

- **Kuka oli lapsuutesi paras
ystävä/leikkikaveri?**
- **Onko ystävyttenne säilynyt?**

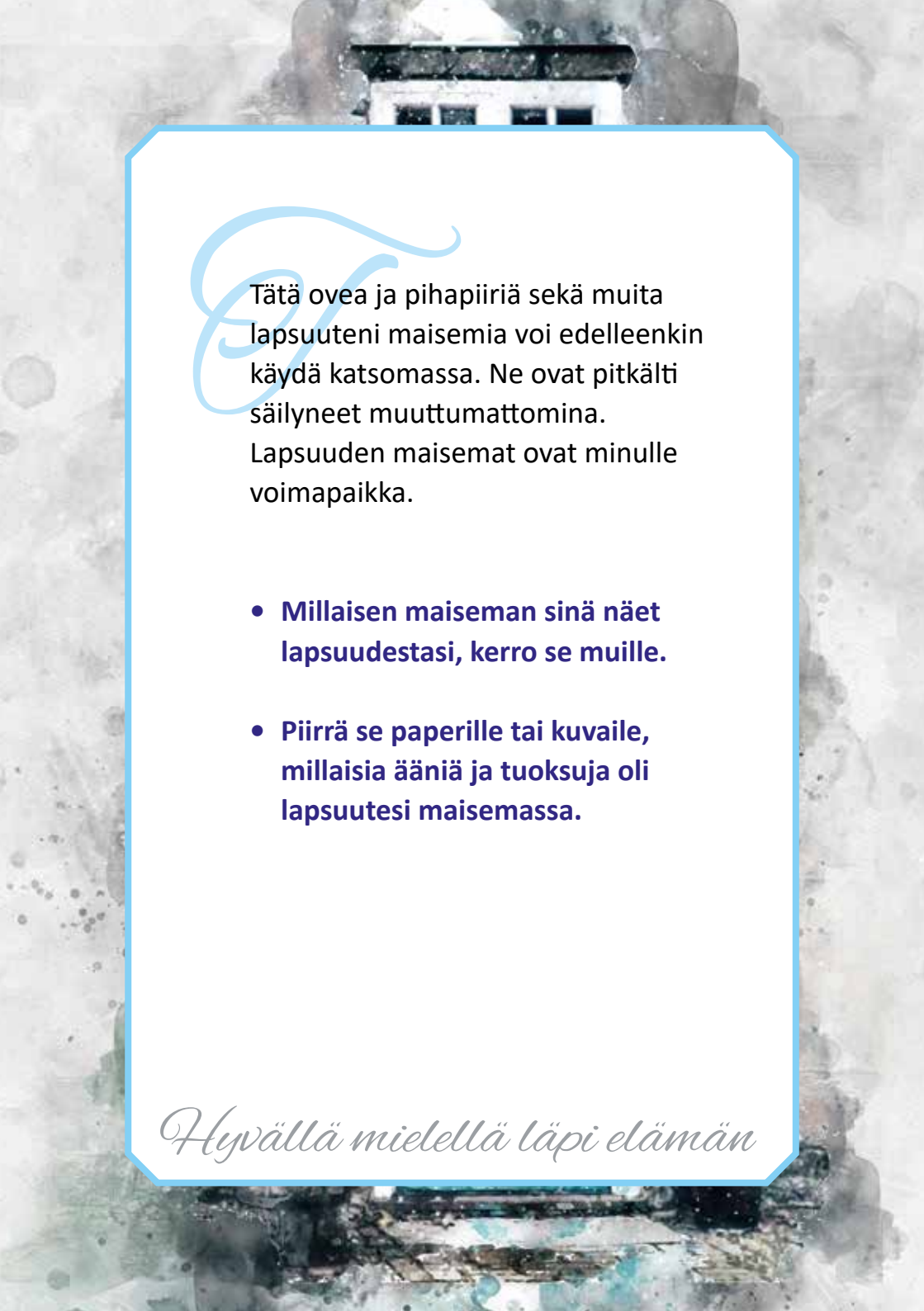
Hyvällä mielellä läpi elämän

Tästä ovesta astuin sunnuntaina ulos mummoni tekemässä ja äidin silittämässä mekossa. Mekon sai pukea päälleen vain sunnuntaisin. Niinhän siinä sitten kävi, että kiipesin poikien kanssa puuhun ja rikoin mekkoni.

- **Mieleen painunein tapahtuma lapsuuden leikeistä?**
- **Leikki tai taito, jonka olet opettanut omille lapsillesi ja lapsenlapsillesi?**

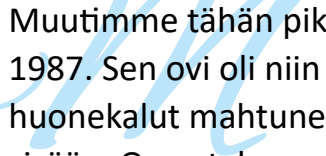
Hyvällä mielellä läpi elämän

Tätä ovea ja pihapiiriä sekä muita lapsuuteni maisemia voi edelleenkin käydä katsomassa. Ne ovat pitkälti säilyneet muuttumattomina. Lapsuuden maisemat ovat minulle voimapaikka.

- **Millaisen maiseman sinä näet lapsuudestasi, kerro se muille.**
- **Piirrä se paperille tai kuvaile, millaisia ääniä ja tuoksuja oli lapsuutesi maisemassa.**

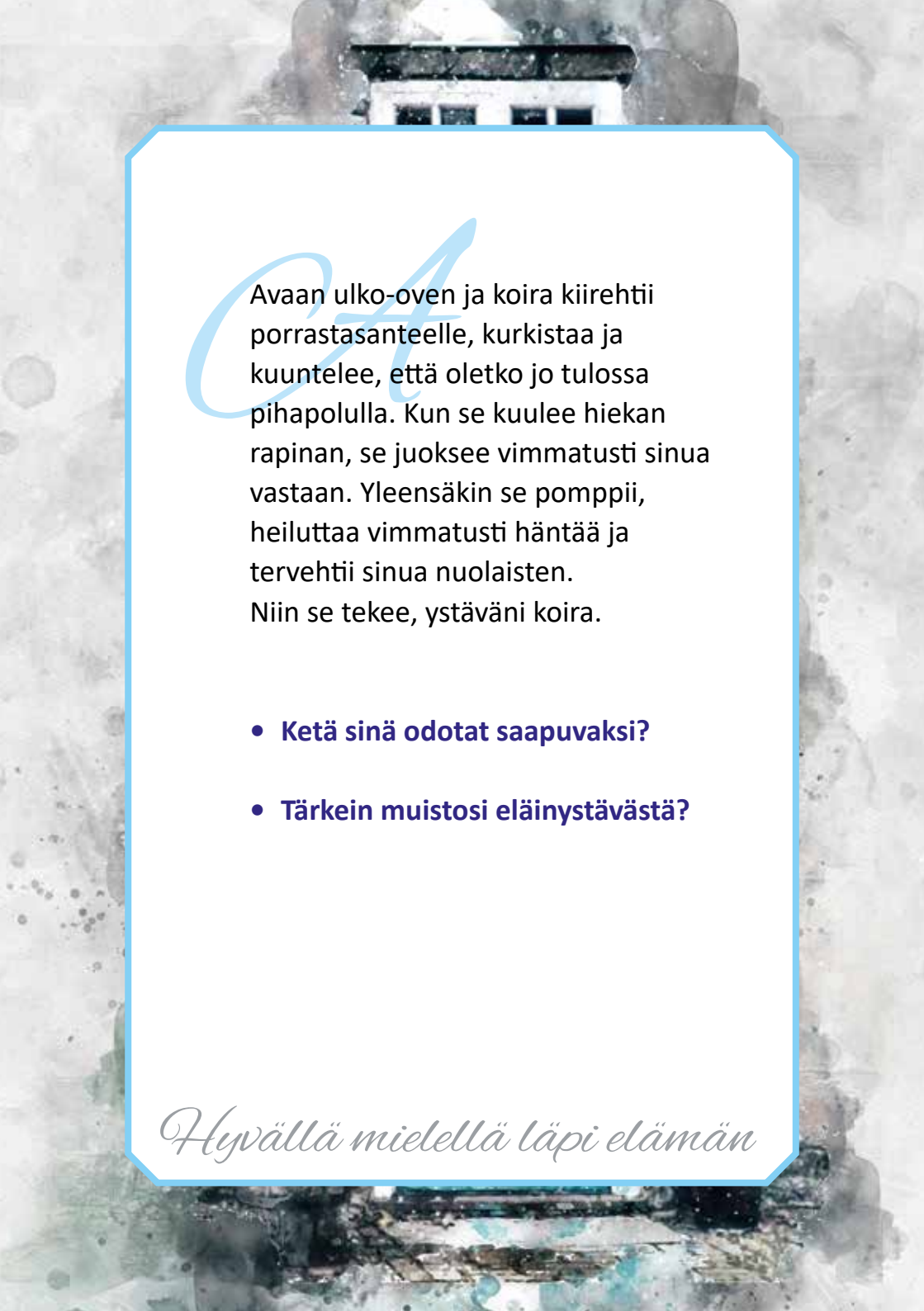
Hyvällä mielellä läpi elämän

Muutimme tähän pikkumökkiin 1987. Sen ovi oli niin kapea, etteivät huonekalut mahtuneet ovesta sisään. Oven takana sisällä oli pieni eteinen ja mutka olohuoneeseen. Ensimmäinen työ oli, suurentaa oviaukko ja hankkia uusi ovi. Tuon oven suussa istuin usein kesäoinä ja kuuntelin satakielien laulua.

- **Mitkä olivat ensimmäisen kotisi huonekalut? Ovatko ne edelleen sinulla?**
- **Mitä sinä kuulit ensimmäisen kotisi ulkoportailla istuessa?**

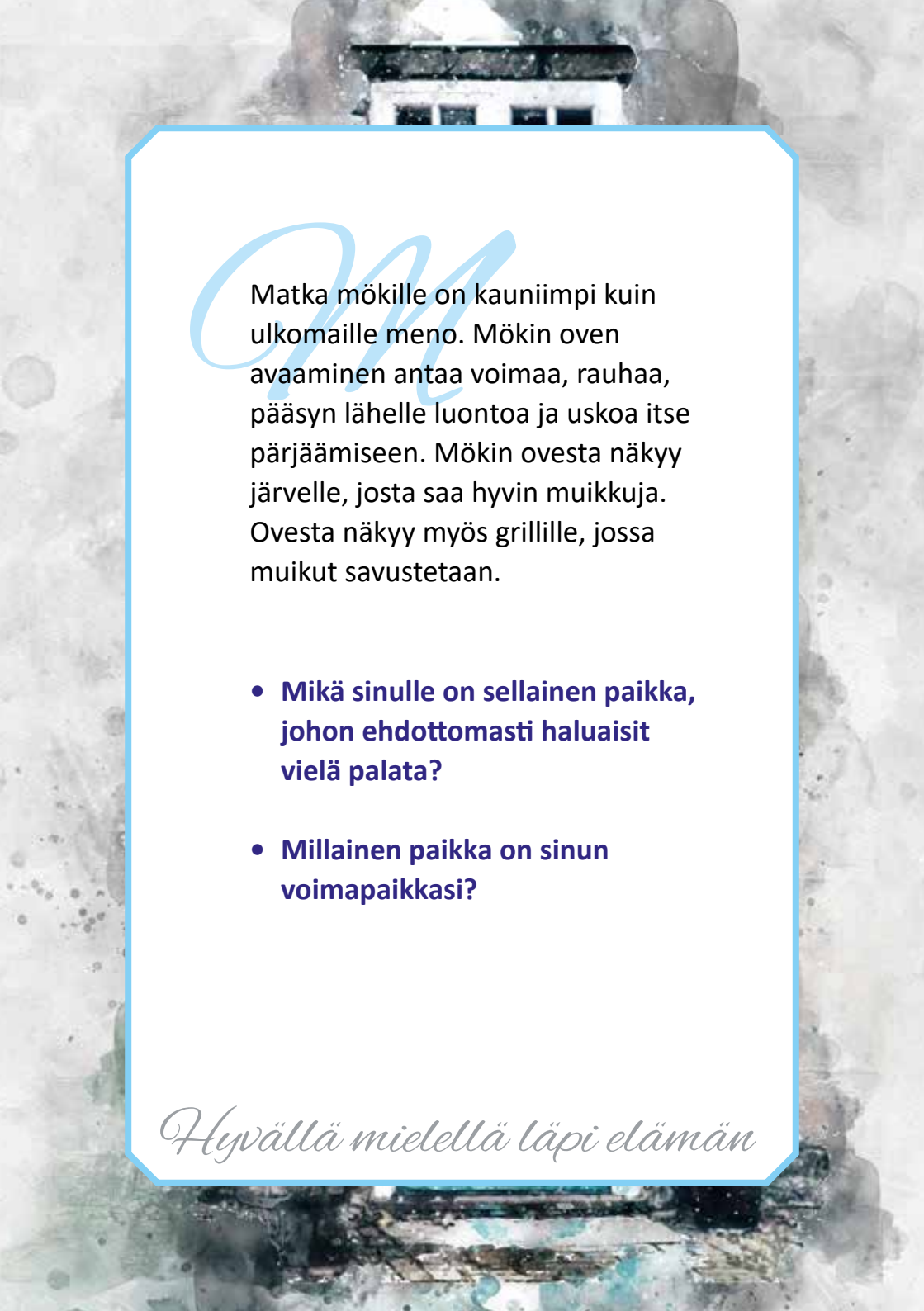
Hyvällä mielellä läpi elämän

A watercolor illustration of a house with a chimney and a dog sitting in front of it. The house is in the upper part, and the dog is in the lower part. The background is a mix of light and dark colors, creating a textured effect.

Avaan ulko-oven ja koira kiirehtii porrastasanteelle, kurkistaa ja kuuntelee, että oletko jo tulossa pihapolulla. Kun se kuulee hiekan rapinan, se juoksee vimmatusti sinua vastaan. Yleensäkin se pomppii, heiluttaa vimmatusti häntää ja tervehtii sinua nuolaisten. Niin se tekee, ystäväni koira.

- **Ketä sinä odotat saapuvaksi?**
- **Tärkein muistosi eläinystävästä?**

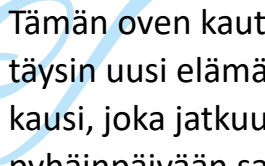
Hyvällä mielellä läpi elämän

Matka mökille on kauniimpi kuin ulkomaille meno. Mökin oven avaaminen antaa voimaa, rauhaa, pääsyn lähelle luontoa ja uskoa itse pärjäämiseen. Mökin ovesta näkyy järvelle, josta saa hyvin muikkuja. Ovesta näkyy myös grillille, jossa muikut savustetaan.

- **Mikä sinulle on sellainen paikka, johon ehdottomasti haluaisit vielä palata?**
- **Millainen paikka on sinun voimapaikkasi?**

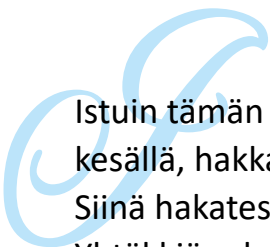
Hyvällä mielellä läpi elämän

Tämän oven kautta minulle avautui täysin uusi elämä 2004, eli mökki-kausi, joka jatkuu pääsiäisestä pyhäinpäivään saakka. Tämä ovi on useammin auki kuin kiinni. Mökille ovat perhe, lapset (jo viidessä polvessa), läheiset, ystävät ja tuttavat aina tervetulleita.

- **Mikä paikka elämässäsi yhdistää sukupolvia?**
- **Mitkä paikat, kotisi lisäksi, ovat sinulle tärkeitä?**

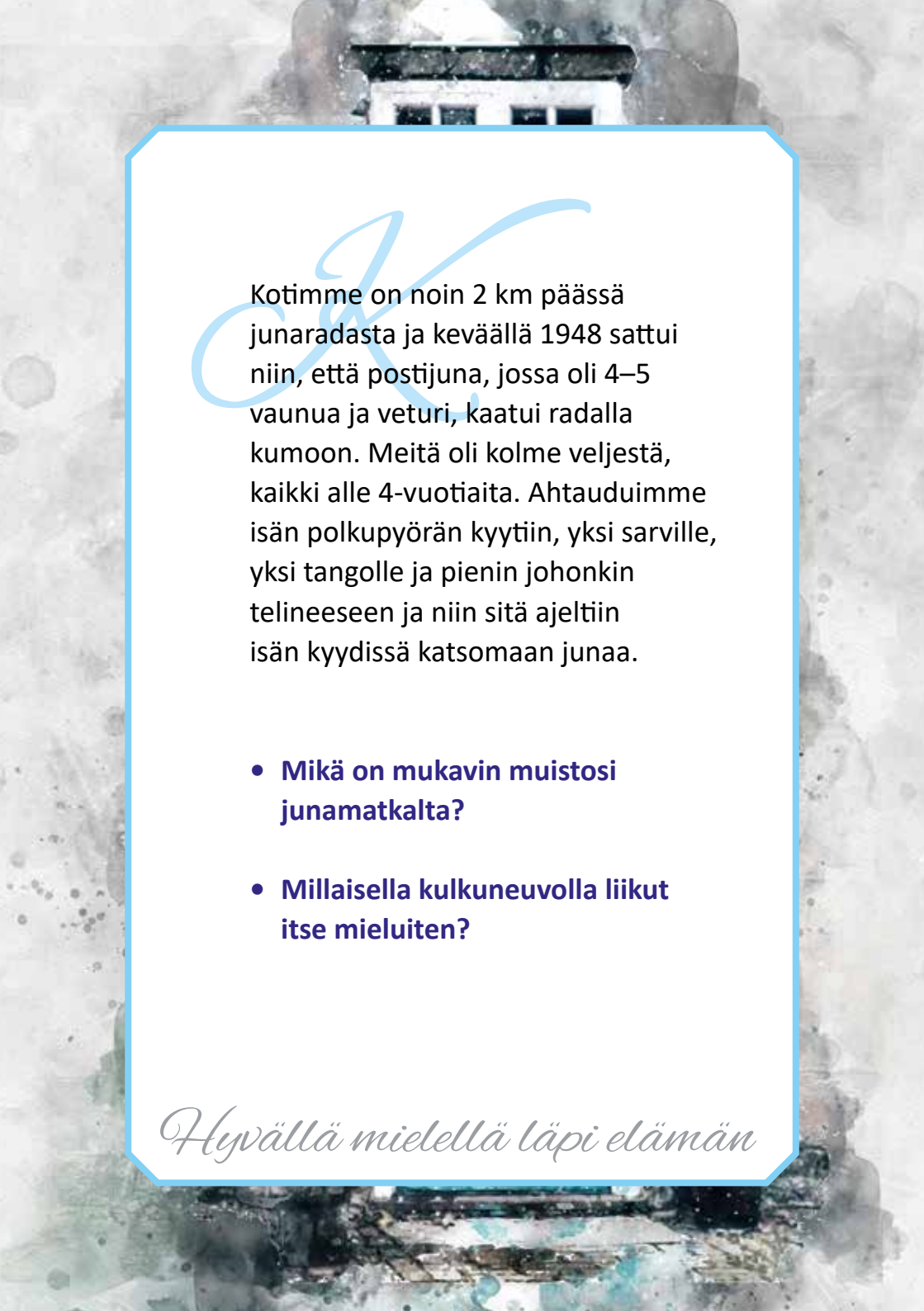
Hyvällä mielellä läpi elämän

Istuin tämän oven edessä 1948 kesällä, hakkaamassa hellapuita. Siinä hakatessa tuli kova ukkosilma. Yhtäkkiä salama iski noin puolen kilometrin päässä olevaan setäni taloon. Salama osui radioon ja jatkoi johtoja pitkin joka puolelle taloa. Talossa olivat sisällä vaimo ja kaksi lasta, jotka eivät paljoa muuta ehtineet kuin juosta ulos tulta pakoon.

- **Oletko kohdannut elämäsi aikana jonkin unohtumattoman luonnonilmiön?**
- **Miten se vaikutti elämääsi?**

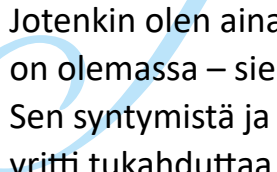
Hyvällä mielellä läpi elämän

Kotimme on noin 2 km päässä junaradasta ja keväällä 1948 sattui niin, että postijuna, jossa oli 4–5 vaunua ja veturi, kaatui radalla kumoon. Meitä oli kolme veljestä, kaikki alle 4-vuotiaita. Ahtauduimme isän polkupyörän kyytiin, yksi sarville, yksi tangolle ja pienin johonkin telineeseen ja niin sitä ajeltiin isän kyydissä katsomaan junaa.

- **Mikä on mukavin muistosi junamatkalta?**
- **Millaisella kulkuneuvolla liikut itse mieluiten?**

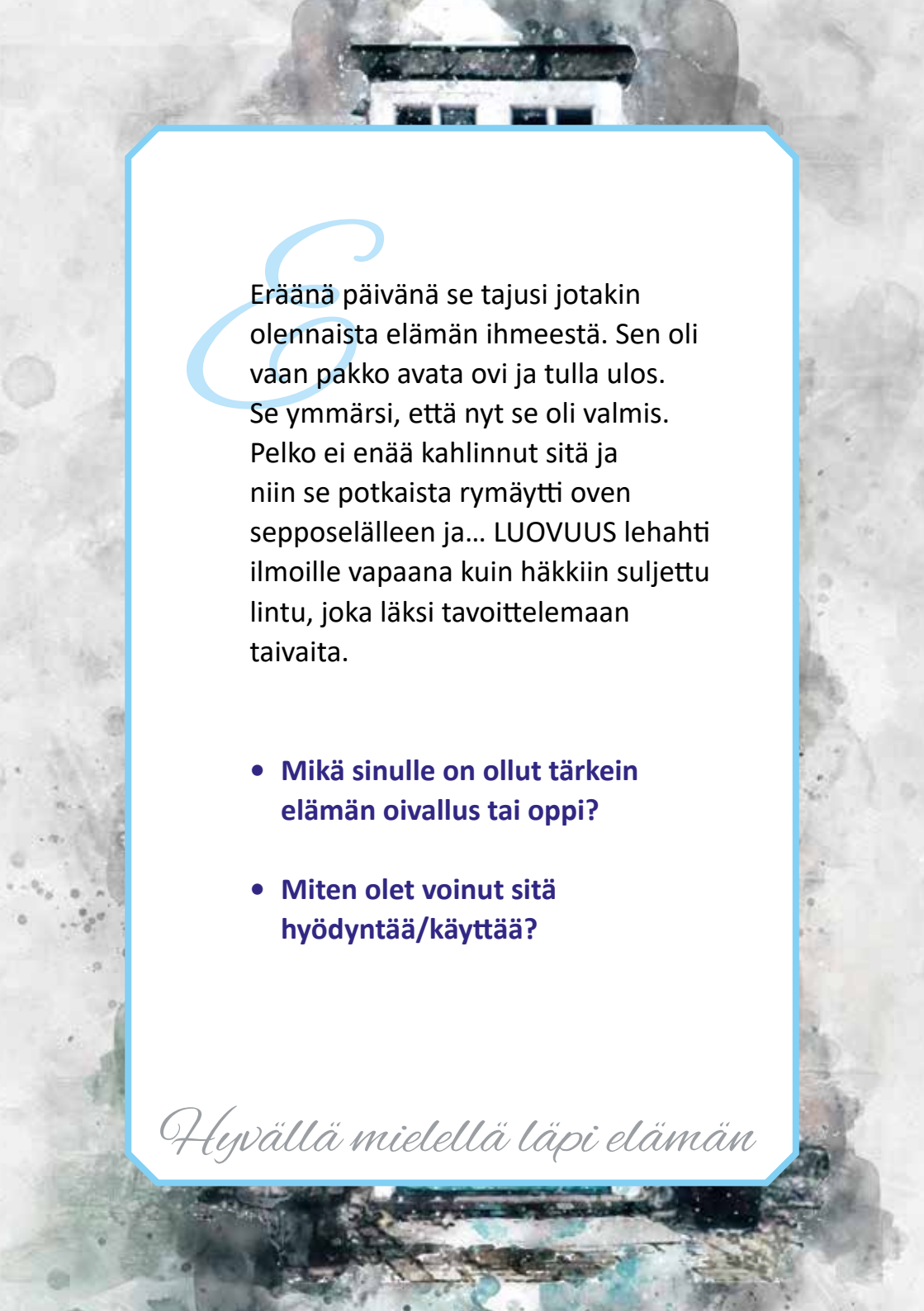
Hyvällä mielellä läpi elämän

Jotenkin olen aina tiennyt, että se on olemassa – siellä oven takana. Sen syntymistä ja kasvua moni kyllä yritti tukahduttaa mitätöinnillä, käskyttämällä, vaientamisella. Se pysytteli piilossa siellä oven takana. Siellä se ahmi itseensä elämää: katseli, kuunteli, ihmetteli, hamusi itselleen tietoa, se luki ja luki, koska halusi ymmärtää, miten tätä elämää eletään.

- **Onko sinussa jotakin luovuutta, jota et ole vielä saanut toteuttaa?**
- **Millaista luovuutta taas olet saanut toteuttaa ja saanut siitä paljon iloa ja kiitostakin?**

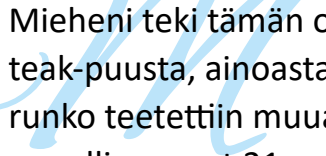
Hyvällä mielellä läpi elämän

Eräänä päivänä se tajusi jotakin olennaista elämän ihmeestä. Sen oli vaan pakko avata ovi ja tulla ulos. Se ymmärsi, että nyt se oli valmis. Pelko ei enää kahlinnut sitä ja niin se potkaista rymäytti oven sepposelälleen ja... LUOVUUS lehahti ilmoille vapaana kuin häkkiin suljettu lintu, joka läksi tavoittelemaan taivaita.

- **Mikä sinulle on ollut tärkein elämän oivallus tai oppi?**
- **Miten olet voinut sitä hyödyntää/käyttää?**

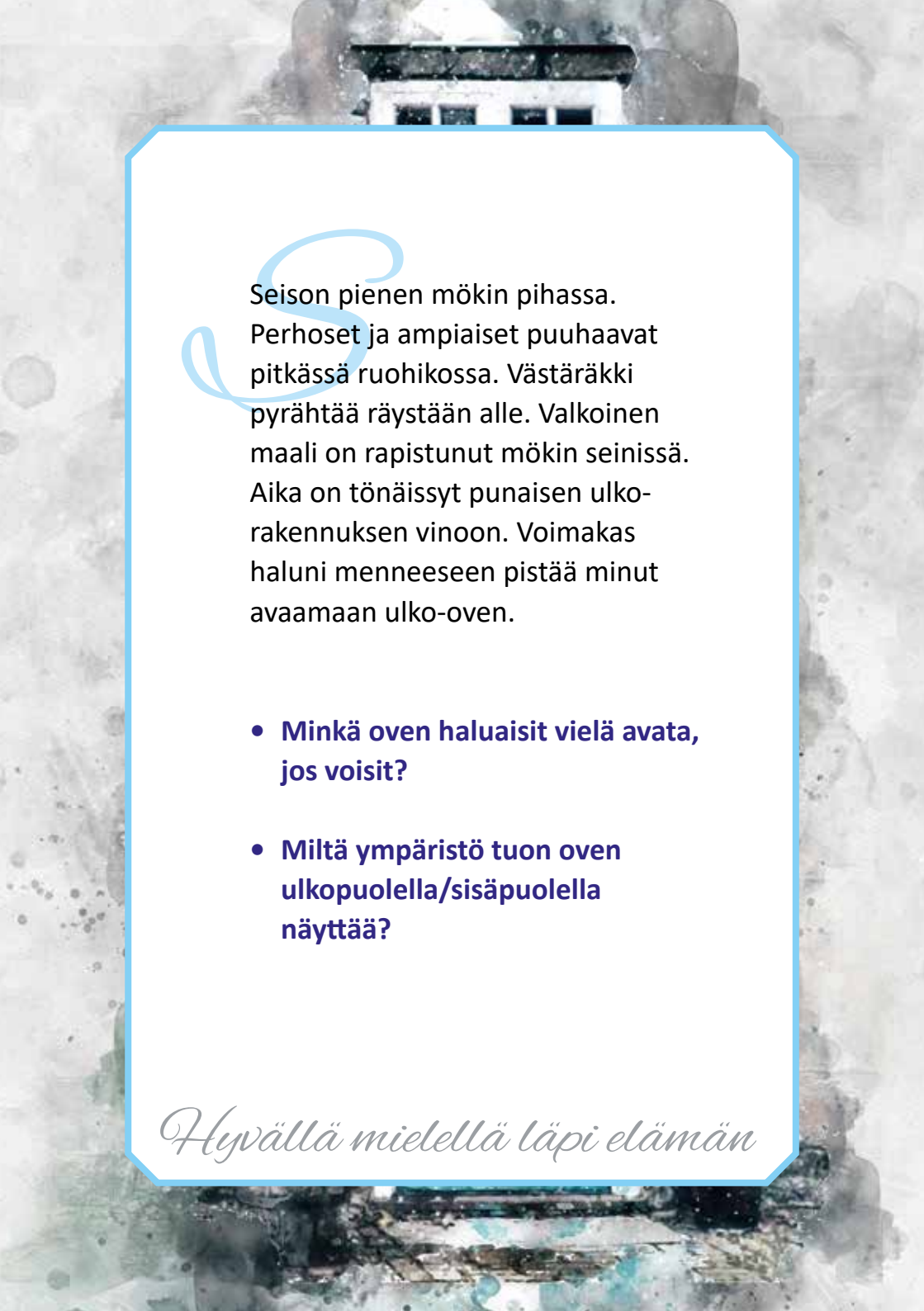
Hyvällä mielellä läpi elämän

Mieheni teki tämän oven pala palalta teak-puusta, ainoastaan teräksinen runko teetettiin muualla. Elämäni onnellisemmat 21 vuotta sain kulkea tästä ovesta lähes päivittäin. Kolme vuotta sitten luovuin tästä ovesta ja sen takana olevasta kodista, mutta onnellisena.

- **Milloin olet ollut elämässäsi onnellisin?**
- **Mikä sinulle tuo nyt onnentunteita?**

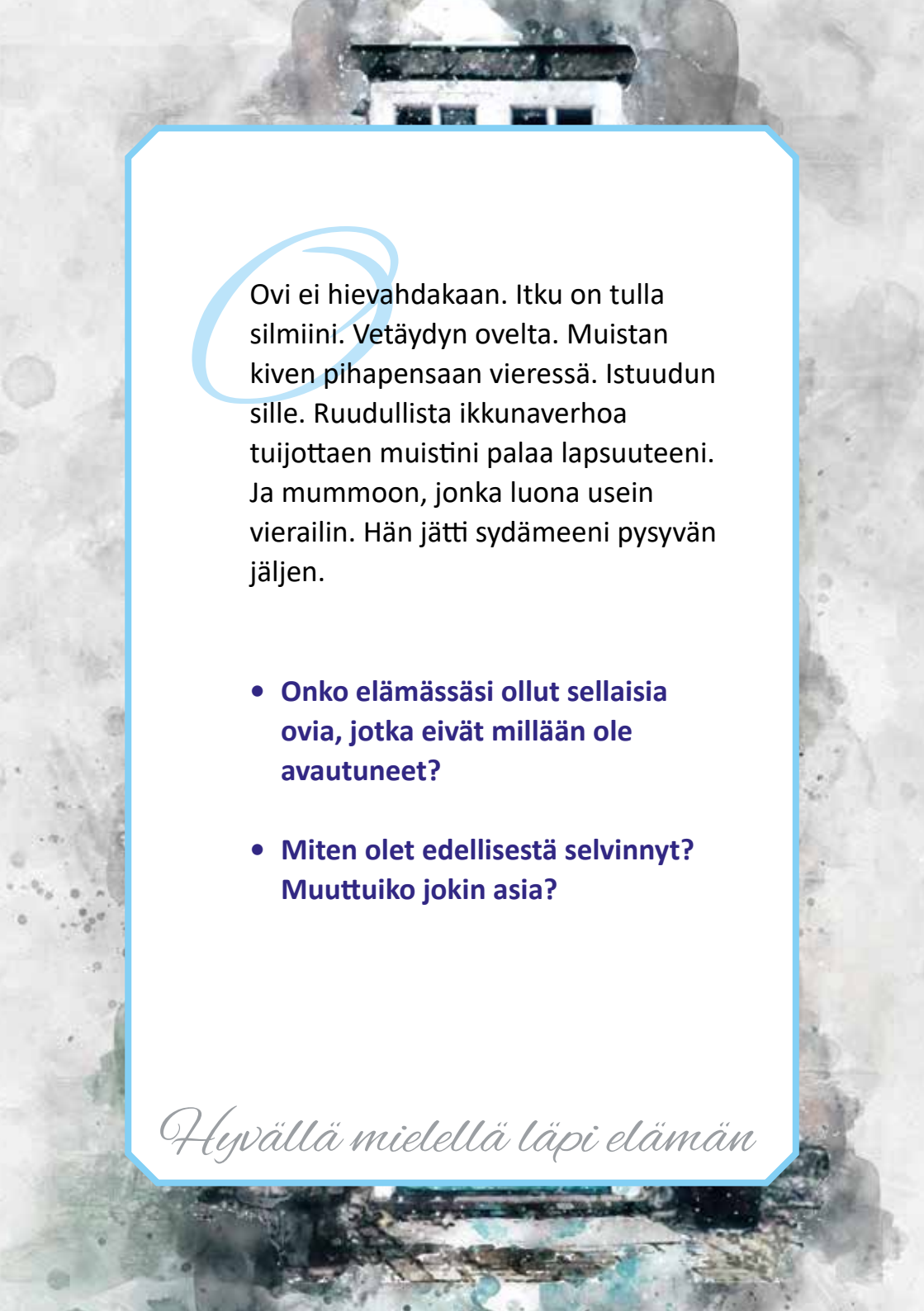
Hyvällä mielellä läpi elämän

Seison pienen mökin pihassa. Perhoset ja ampieiset puuhaavat pitkässä ruohikossa. Västäräkki pyrähtää räystäään alle. Valkoinen maali on rapistunut mökin seinissä. Aika on tönäissyt punaisen ulko-rakennuksen vinoon. Voimakas haluni menneeseen pistää minut avaamaan ulko-oven.

- **Minkä oven haluaisit vielä avata, jos voisit?**
- **Miltä ympäristö tuon oven ulkopuolella/sisäpuolella näyttää?**

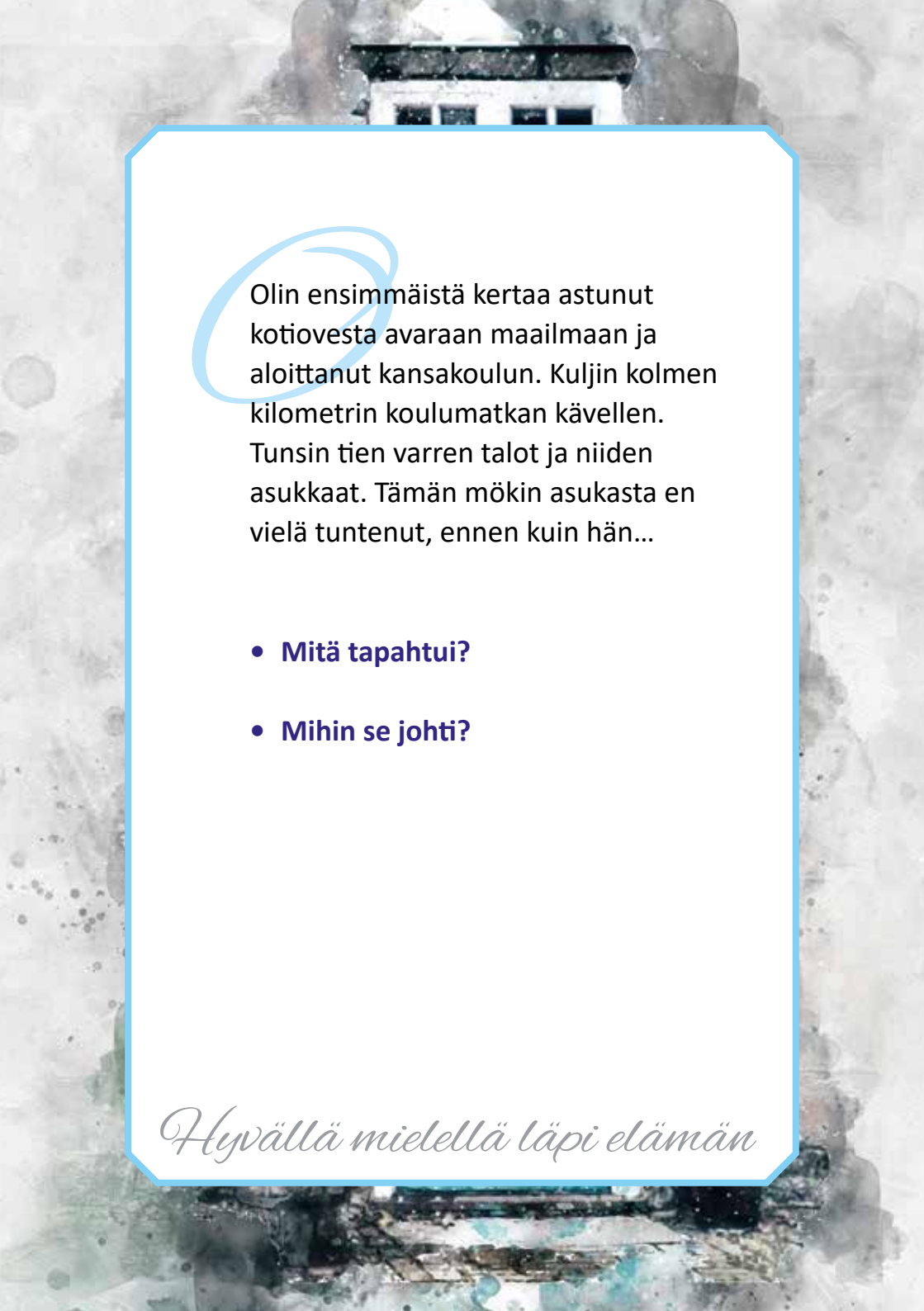
Hyvällä mielellä läpi elämän

Ovi ei hievhadakaan. Itku on tulla silmiini. Vetäydyn ovelta. Muistan kiven pihapensaassa vieressä. Istuudun sille. Ruudullista ikkunaverhoa tuijottaen muistini palaa lapsuuteeni. Ja mummoon, jonka luona usein vierailin. Hän jätti sydämeeni pysyvän jäljen.

- **Onko elämässäsi ollut sellaisia ovia, jotka eivät millään ole avautuneet?**
- **Miten olet edellisestä selvinnyt? Muuttuiko jokin asia?**

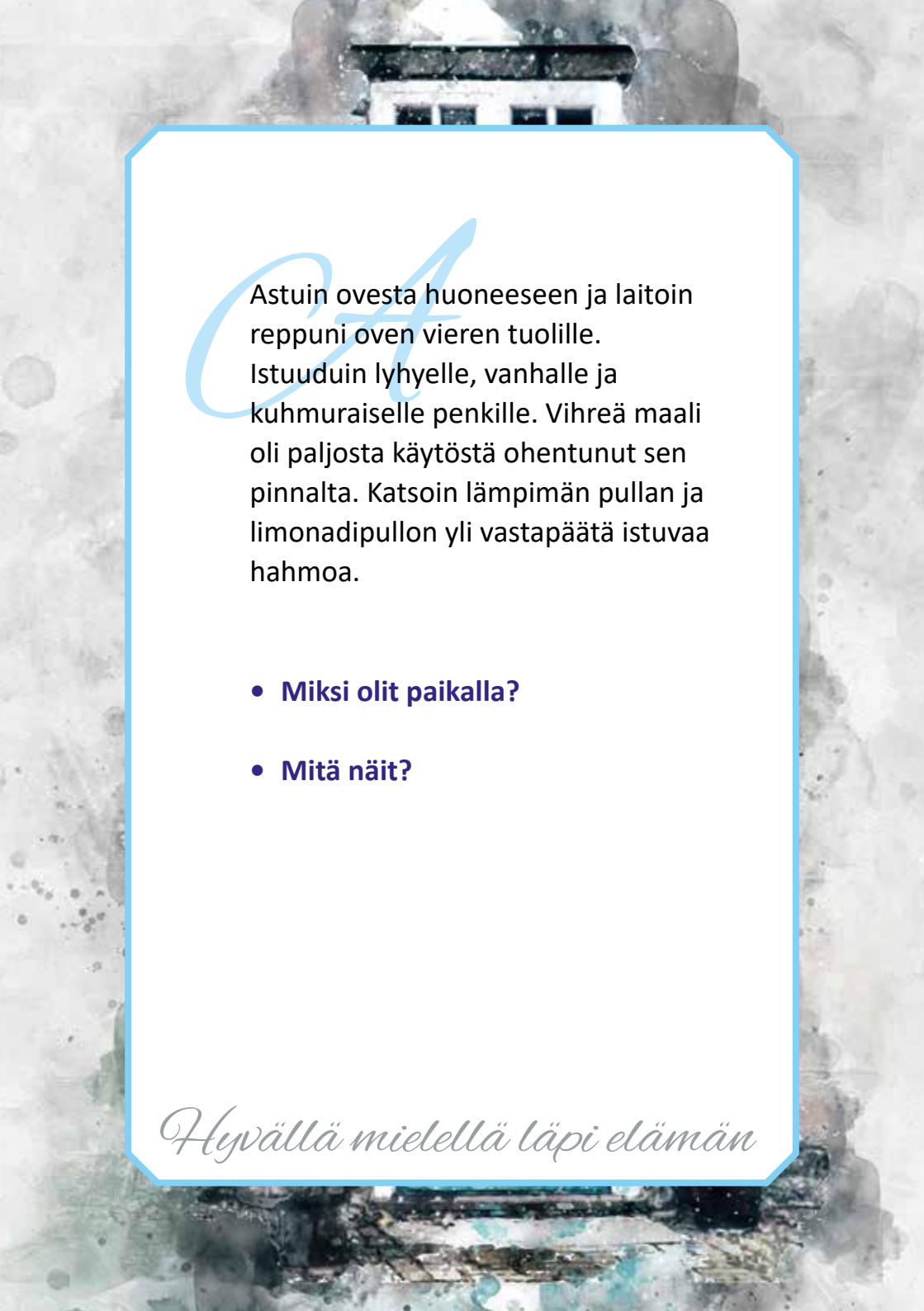
Hyvällä mielellä läpi elämän

Olin ensimmäistä kertaa astunut kotiovesta avaraan maailmaan ja aloittanut kansakoulun. Kuljin kolmen kilometrin koulumatkan kävellessä. Tunsin tien varren talot ja niiden asukkaat. Tämän mökin asukasta en vielä tuntenut, ennen kuin hän...

- **Mitä tapahtui?**
- **Mihin se johti?**

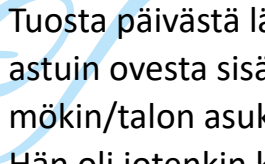
Hyvällä mielellä läpi elämän

Astuin ovesta huoneeseen ja laitoin reppuni oven vieren tuolille. Istuuduin lyhyelle, vanhalle ja kuhmuraiselle penkille. Vihreä maali oli paljosta käytöstä ohentunut sen pinnalta. Katsoin lämpimän pullan ja limonadipullon yli vastapäätä istuvaa hahmoa.

- **Miksi olit paikalla?**
- **Mitä näit?**

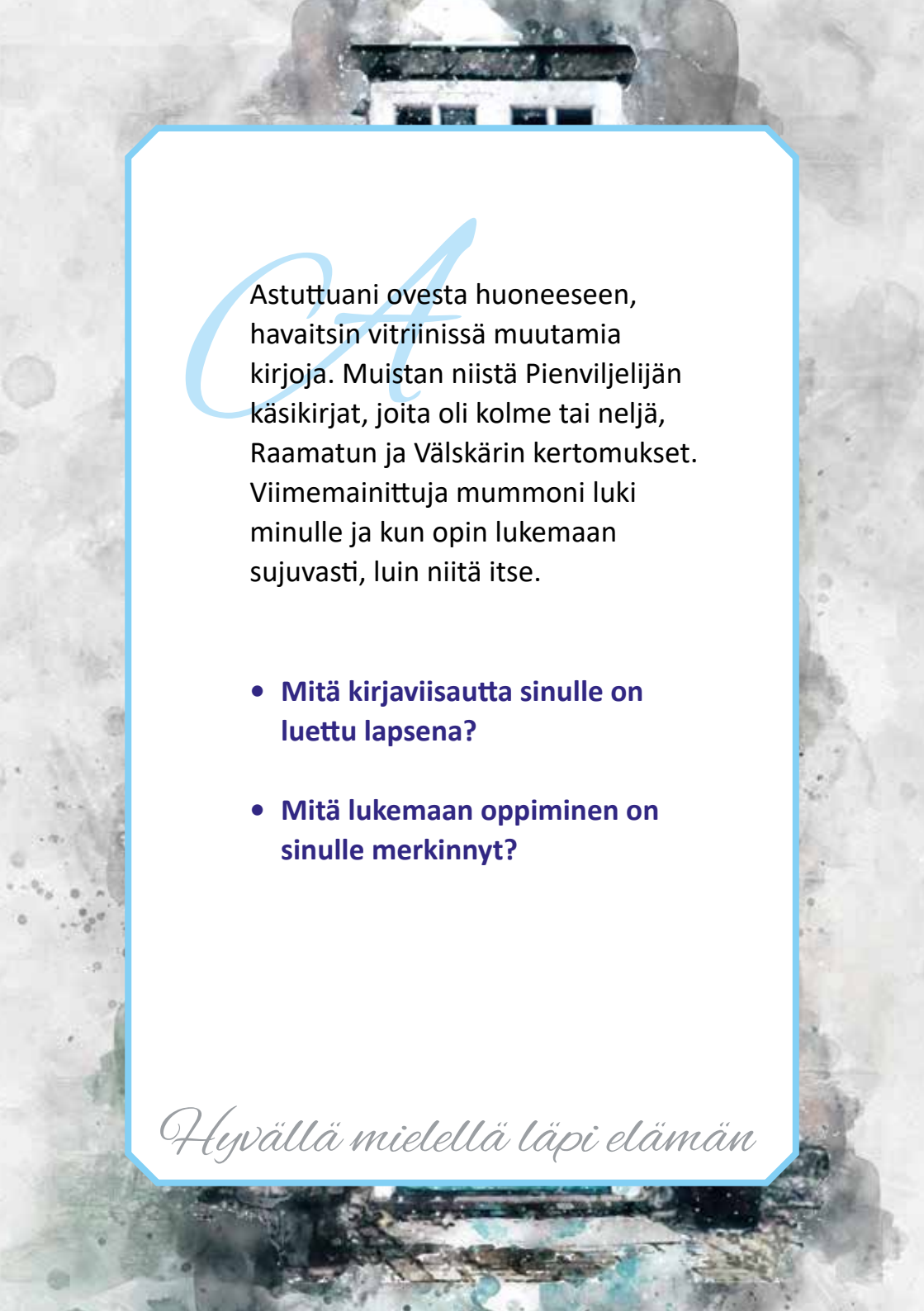
Hyvällä mielellä läpi elämän

Tuosta päivästä lähtien, jolloin astuin ovesta sisään, alkoi minun ja mökin/talon asukkaan ystävyys. Hän oli jotenkin kummallisella tavalla erilainen ihminen. Hän oli kiinnostunut minusta itsestäni ja minun tekemisistäni, siltä minusta tuntui.

- **Millainen, unohtumaton kohtaaminen ja kenen kanssa, sinulla on ollut?**
- **Mikä tämän ihmisen teki erilaiseksi kuin joku muu?**

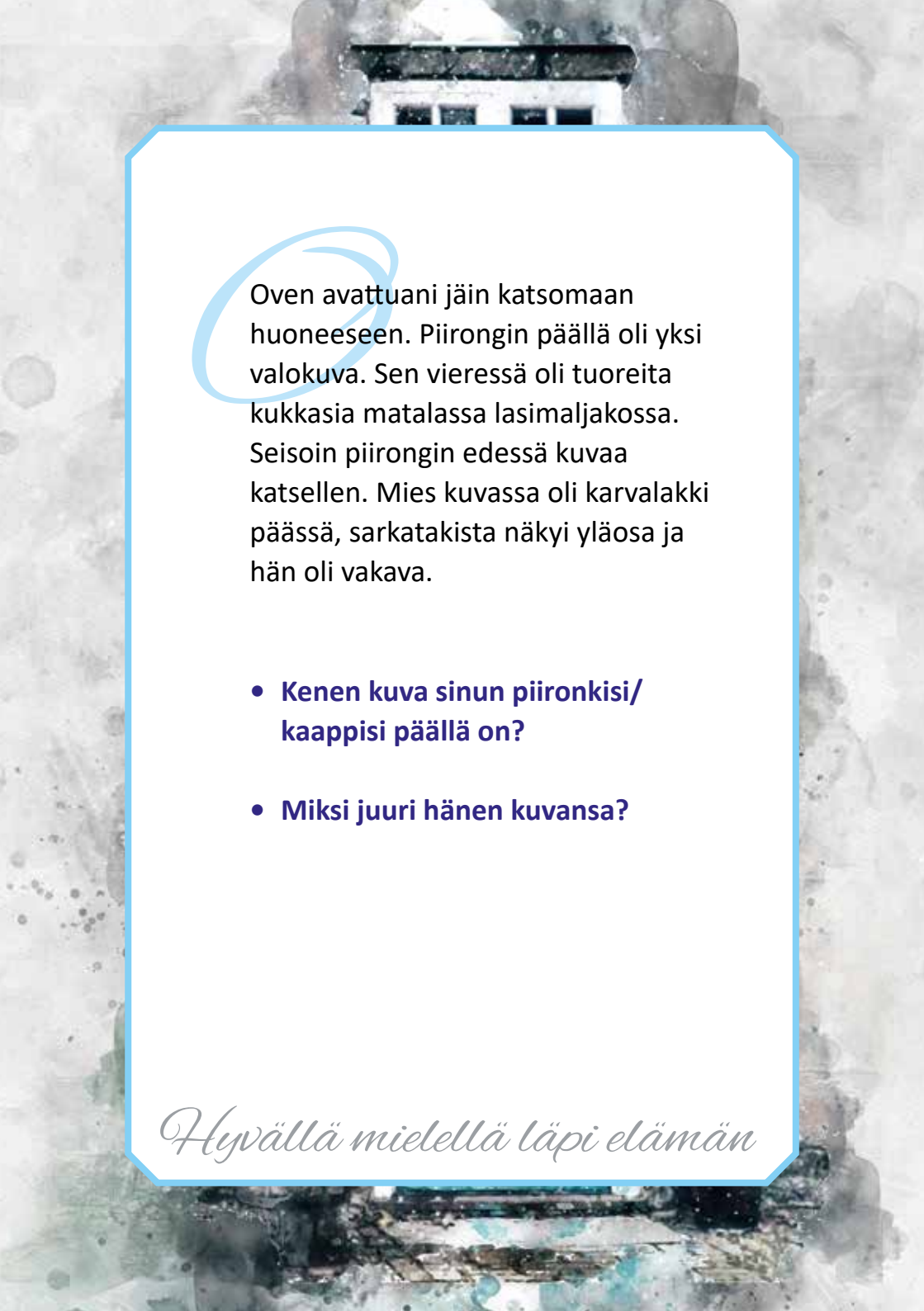
Hyvällä mielellä läpi elämän

Astuttuani ovesta huoneeseen, havaitsin vitriinissä muutamia kirjoja. Muistan niistä Pienviljelijän käsikirjat, joita oli kolme tai neljä, Raamatun ja Välskärin kertomukset. Viimemainittuja mummoni luki minulle ja kun opin lukemaan sujuvasti, luin niitä itse.

- **Mitä kirjaviisautta sinulle on luettu lapsena?**
- **Mitä lukemaan oppiminen on sinulle merkinnyt?**

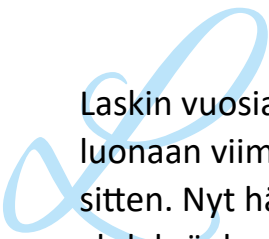
Hyvällä mielellä läpi elämän

Oven avattuani jäin katsomaan huoneeseen. Piirongin päällä oli yksi valokuva. Sen vieressä oli tuoreita kukkasia matalassa lasimaljakossa. Seisoin piirongin edessä kuvaa katsellen. Mies kuvassa oli karvalakki päässä, sarkatakista näkyi yläosa ja hän oli vakava.

- **Kenen kuva sinun piironkisi/kaappisi päällä on?**
- **Miksi juuri hänen kuvansa?**

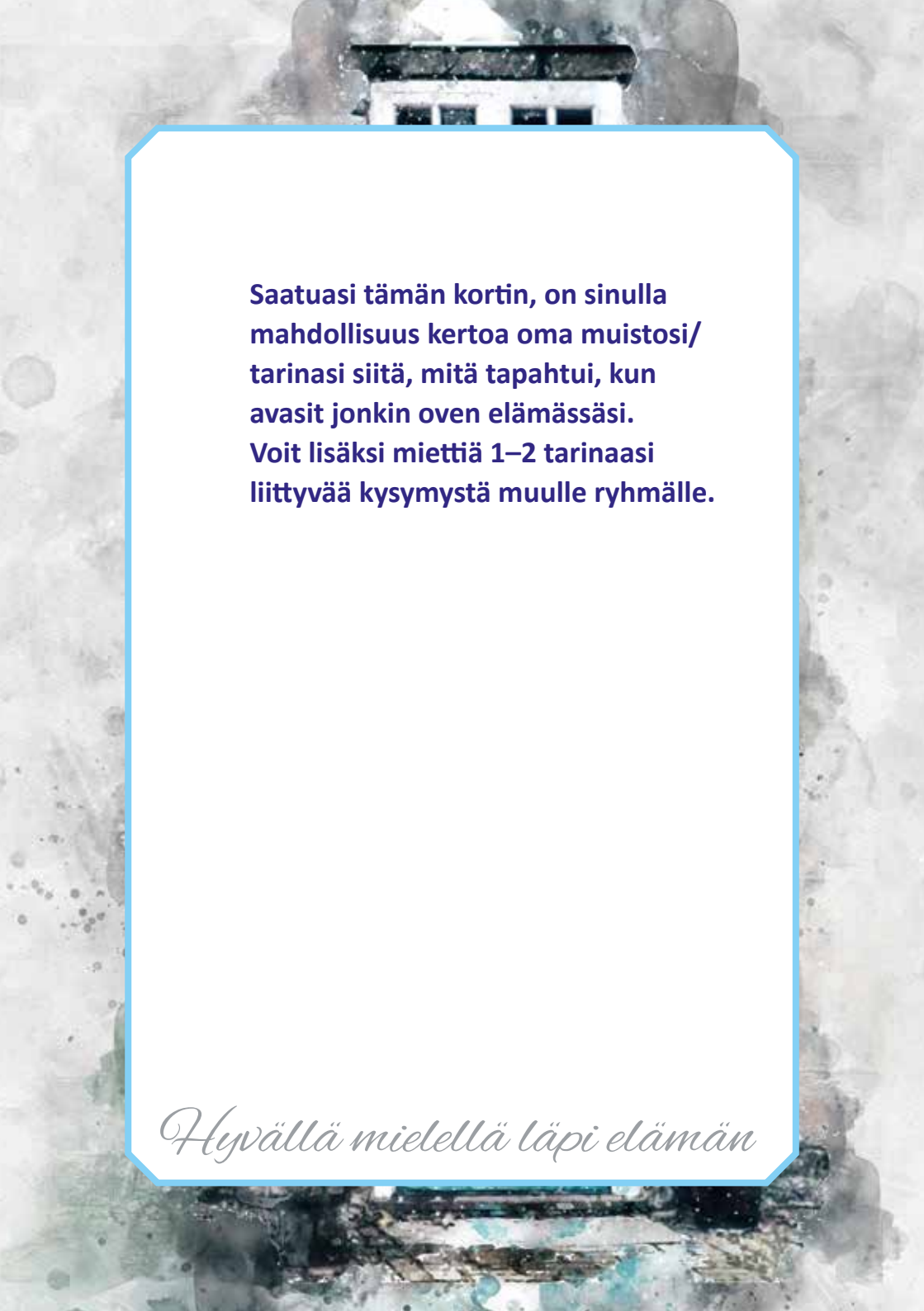
Hyvällä mielellä läpi elämän

Laskin vuosia. Olin käynyt hänen luonaan viimeksi yksitoista vuotta sitten. Nyt hän olisi jo ainakin yhdeksänkymmentä, jos eläisi. Lohduttauduin ajatuksella, hänellä oli suuri sydän. Myös sillä, että olimme saaneet olla ystäviä. Hänen lämpönsä asuu minussa aina.

- **Kenen luona et ole käynyt pitkään aikaan, mutta pitäisi käydä?**
- **Voitko jollain tapaa ”uudelleen lämmittää ystävyyttenne”?**

Hyvällä mielellä läpi elämän

The background is a watercolor illustration. At the top, there is a window with a dark frame and a white interior, set within a stone archway. Below the window, a path leads downwards, flanked by green foliage and rocks. The overall style is soft and artistic, with various shades of grey, green, and blue.

Saatuasi tämän kortin, on sinulla mahdollisuus kertoa oma muistosi/ tarinasi siitä, mitä tapahtui, kun avasit jonkin oven elämässäsi. Voit lisäksi miettiä 1–2 tarinaasi liittyvää kysymystä muulle ryhmälle.

Hyvällä mielellä läpi elämän